

HE 127/2021 LA 6/2021 vp LA 27/2020 vp

Nina Lahtinen OAJ
Koulutuspolitiikan päällikkö

050 341 39 64

@LahtinenNina

Tärkeä ja oikean suuntainen esitys

KANNATUSTA SAA

- lapsen edun ensisijaisuudesta säätäminen
- oppilaan ja opiskelijan velvollisuus käyttäytyä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä vaarantamatta muiden tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä
- kurinpitorangaistuksen muuttaminen kurinpitotoimeksi ja kaksoisrangaistuksen kumoaminen
- tarve pidentää epäämisaikaa perusopetuksessa
- tuen järjestäminen epäämisen yhteydessä ja sen jälkeen
- perusopetuslain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden säätäminen II asteelle häirintä, kiusaus ja väkivalta tilanteista

VASTUSTAMME

- **liian lyhyttä epäämisaikaa perusopetuksessa**
- **toimivallan poistamista II asteen rehtorilta päättää oppivelvollisen opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta oppilaitoksesta**
- **lisää suunnitelmia, joita rehtorin ja opettajan pitää laatia**
- **sekavaa terminologiaa: samasta asiasta useita eri ilmaisutapoja**

Perusopetuksessa oppilaan opetus on voitava evätä enintään kolmeksi päiväksi kuten II asteella

- Kyse on turvaamistoimesta, ei kurinpidosta. Pykälä pitää siirtää pois kurinpitopykälästä turvallisesta opiskeluympäristöstä säätävään pykälään eli Pol 29 §, LL 40 § ja LAK 80 §.
- Koska epäämisen pituus suhteutetaan oppilaan ikään, kehitystasoon sekä kyseessä olevaan tapaukseen, voidaan perusopetukseenkin säätää 0,5-3 päivän epäämisoikeus.
- Tukitoimien järjestäminen perusopetuksessa ilman vastaavaa joustoa epäämisajassa kuin II asteella haasteellista. Tukitoimien säätäminen edellyttää joustoa epäämisaikaan.
- Säädetty, että keskustelu opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa on järjestettävä samana tai seuraavana päivänä opiskeluhuoltolain 15 §:n mukaisena kiireellisenä tapauksena. Järjestämisvastuun oltava hyvinvointialueella.
- Selkeytettävä valvontavastuu: Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa epäämisen jälkeen (Pol 36 h §), mutta rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäamisestä. Epäselvää on, voidaanko poistaminen tehdä, jos oppilas tällöin jää ilman valvontaa ja millainen vastuu opetuksen tai koulutuksen järjestäjällä on oppijasta epäämisen aikana.
- Epäamisestä ei tehdä päätöstä, vaikka perustelut niin väittävät.
- Kannatamme LA 6/2021 vp esitystä.

Rehtorilla oltava oikeus lyhyeen määräaikaiseen oppilaan erottamiseen perusopetuksessa ja II asteella

Rehtorin oikeutta erottaa oppivelvollinen määräaikaisesti II asteella ei saa poistaa.

- Byrokratian lisääminen ei ole opiskelijan edun mukaista.
- Asia ei ole aiheuttanut ongelmia.
- Oppivelvollisuus ei riittävä peruste, ikäero otettava huomioon tässäkin, kuten epäämässä.

Perusopetuksen rehtorille on annettava oikeus erottaa oppilas enintään kahden viikon määräajaksi, mikäli rehtori arvioi, ettei monijäsenistä toimielintä tarvita ja oppilaan huoltaja tähän suostuu.

- Kannatamme lakialoitetta (6/2021 vp).
- Vähentää byrokratiaa ja mahdollistaa opiskeluympäristön turvaamisen vaarantamatta oppilaan oikeusturvaa.

Oppivelvollisen oikeus opetukseen ei vaarannu, koska **opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä.**

Määräajaksi erotetulle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

Ilmoitusvelvollisuus koskee vain oppivelvollisia

Käytettävä oppivelvollinen -sanaa

- Toiselle asteelle säädettävä **velvollisuus ilmoittaa** huoltajille tiedossa olevista häirintä-, kiusaamis- ja väkivaltatapauksista voi kattaa vain oppivelvollisia koskevat tilanteet. Esityksen ja lakialoitteen (LA 27/2020 vp) säännösmuotoilua on tältä osin muutettava.
- Kyseisestä ja muistakin toisen asteen lainsäädännön säännöksistä on käytävä **yhtenevin termein** selkeästi ilmi, **milloin ne koskevat vain oppivelvollisia**.

LAK 93 § |... Korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta ja asuntolasta erottamisesta voi koulutuksen järjestäjän niin päättäessä päättää rehtori. **Rehtori ei kuitenkaan voi päättää oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen** määräaikaisesta erottamisesta.

...Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta tai opiskelija-asuntolasta on kuultava myös **opiskelijan huoltajaa**.

LAK 2 § **Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.**

Suorittamattomista jälki-istunnoista tehdään lukuvuositodistuksiin merkintä.

- Osa oppilaista ei suorita heille määrättyä jälki-istuntoa. Mitä tehdä?
- Kannatamme lakialoitteen (LA 6/2021 vp) esitystä, että suorittamattomista jälki-istunnoista tehdään lukuvuositodistuksiin merkintä.
- Opetuksen järjestäjälle on säädettävä mahdollisuus puuttua näihin laiminlyönteihin muullakin tavoin, kuin käyttämällä seuraavaksi ankarampaa rangaistusta eli kirjallista varoitusta.

Muutoksenhakua koskevat muutokset perusteltava

- Muutoksenhakua koskevan sääntelyn tulee olla mahdollisimman selkeää ja jättää sijaa tulkinnanvaraisuuksille mahdollisimman vähän.
- **Perusteluista on käytävä esille, miten se käytännössä muuttaa nykyistä tilannetta.**
- Esitämme, että hallinto-oikeuteen meneville muutoksenhakuprosesseille säädetään yksi **valitusaika 30 päivää kahden eri valitusajan sijaan**(14 ja 30 päivää), koska prosessi hallinto-oikeudessa kestää joka tapauksessa useita kuukausia.

Valiokunnan esitettävä jatkotoimia opiskeluympäristön turvaamiseksi

Valiokunnan tulisi esittää kolme lausumaa, joissa se esittää, että eduskunta edellyttää

- hallitusta käynnistämään pikaisesti selvityksen, voidaanko kouluilta ja oppilaitoksilta edellytettyjen lukuisien erilaisten suunnitelmien ja oppilaille sekä opiskelijoille laadittavien erilaisten pedagogisten asiakirjojen sisältöjä yksinkertaistaa, yhdistää ja määrää vähentää
 - Ei enää uusia suunnitelmia. Rehtorilla ja opettajilla ei riitä työaikaa niiden tekemiseen.
- hallitusta käynnistämään pikaisesti rehtori- ja opettajamitoitusten selvittämisen ja sitovista rehtori- ja opettajamitoituksista säätämisen
- hallitusta käynnistämään selvityksen, tulisiko aluehallintovirastoille säätää oikeus oma-aloitteisesti tutkia opetuksen ja koulutuksen järjestäjien toiminnan lainmukaisuutta

Kiitos